

SYLABUS PRZEDMIOTU

Jednostka organizacyjna prowadząca kierunek	Wydział Lekarski				
Kierunek studiów	lekarski				
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie				
Forma studiów	Studia stacjonarne/studia niestacjonarne				
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki				
Jednostka organizacyjna prowadząca zajęcia	Zakład Medycyny Rodzinnej i Zdrowia Publicznego				
Grupa zajęć	D. NAUKI BEHAVIORALNE I SPOŁECZNE Z ELEMENTAMI PROFESJONALIZMU				
Zajęcia (przedmiot)	<i>Komunikacja interpersonalna pacjent – lekarz. Warsztaty</i>				
Język kształcenia	<i>polski</i>				
Status grupy zajęć / zajęć	Fakultatywny				
Cykl realizacji zajęć (przedmiotu)	Semestr studiów: pierwszy				
Kod zajęć (przedmiotu)	<i>11.LEK.D6.1.09a</i>				
Koordinator grupy zajęć / zajęć	dr n. med. Adam Pawlak				
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia (przedmiot)	dr n. med. Adam Pawlak				
Wymiar zajęć					
Zajęcia zorganizowane określone planem studiów, w tym:	Ogółem	Forma zajęć			
		Wykłady	Seminaria	Ćwiczenia laboratoryjne/ symulacyjne	Ćwiczenia kliniczne
	18		6	12	
Semestr pierwszy	18		6	12	
Bilans nakładu pracy studenta ogółem					
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta		Praca własna studenta		Zajęcia przygotowujące do prowadzenia działalności naukowej	
Forma zajęć	Wymiar zajęć	Forma zajęć	Wymiar zajęć	Forma zajęć	Wymiar zajęć
Udział w zajęciach wynikających z planu studiów	18	Bieżące przygotowanie do zajęć	6	Udział w zajęciach wynikających z planu studiów	6
Konsultacje	1	Przygotowanie eseju	5		
Obecność na zaliczeniu przedmiotu					
Razem	19	Razem	11	Razem	6
Punkty ECTS ogółem					

RAZEM	w tym z tytułu:		
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	pracy własnej studenta	nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze przygotowującym do prowadzenia działalności naukowej
1	0,6	0,4	0,2
Wymagania wstępne i /lub wprowadzające treści kształcenia			
Kształcenie w zakresie: Komunikacja interpersonalna pacjent – lekarz. Warsztaty – Brak wymagań wstępnych			
Cel kształcenia			
Celem przedmiotu jest wykształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej, umożliwiających efektywne komunikowanie się w relacji pacjent – lekarz. Zakres przedmiotowy zajęć obejmuje następujące zagadnienia teoretyczne: pojęcie i istota komunikacji na linii lekarz – pacjent oraz relacja lekarz – pacjent w komunikowaniu się. Zagadnienia praktyczne obejmują: poprawne komunikowanie się podczas spotkania z pacjentem, wywiadu i badania lekarskiego, przekazania diagnozy i budowania planu leczenia a także stosowania specjalnych technik komunikacyjnych wśród szerokiego spektrum pacjentów oraz tworzenia więzi komunikacyjnej z rodziną pacjenta.			
Efekty uczenia się			
Kierunkowe efekty uczenia się			Oznaczenie odpowiedniości
D.U20. w zakresie umiejętności absolwent potrafi: praktycznie stosować zasady efektywnego komunikowania interpersonalnego w środowisku zawodowym oraz w komunikacji z pacjentem i jego rodziną w różnych okolicznościach (wywiad, diagnoza);			***
Przedmiotowe efekty uczenia się			Odniesienie do efektów kierunkowych
EK-1 Student ma wiedzę na temat pojęcia i istoty komunikacji na linii lekarz – pacjent			D.U20
EK-2 Student potrafi zidentyfikować relację lekarz – pacjent w komunikowaniu się			D.U20
EK-3 Student potrafi skutecznie przeprowadzić wywiad z pacjentem oraz zakomunikować mu postawioną diagnozę i planowane kroki postępowania medycznego, spodziewane efekty leczenia, ryzyka i zagrożenia. Student potrafi stosować specjalne techniki komunikacyjne wobec szerokiego spektrum pacjentów. Student potrafi zadbać o prawidłową komunikację z rodziną pacjenta			D.U20
Metody i narzędzia dydaktyczne kształcenia			
Seminaria	Wykład interaktywny – prelekcja wykładowcy (z wykorzystaniem projektora multimedialnego) połączona z dyskusją ze studentami		
Ćwiczenia	Zajęcia warsztatowe, podczas których studenci, „wchodząc” w rolę lekarza, odgrywają relacyjne scenki komunikacyjne z różnym typem pacjenta oraz z jego rodziną. Podczas ćwiczeń wykorzystana jest kamera i sprzęt audiowizualny, dzięki którym powyższe scenki zostaną nagrane a następnie odtworzone dla grupy i poddane całościowej analizie i interpretacji komunikacyjnej oraz ustrukturyzowanej dyskusji studentów.		
Treści programowe kształcenia			
Wymiar zajęć		Zakres treści programowych	
Forma	Liczba godzin		
Semestr			

Seminaria	3	<i>Pojęcie i istota komunikacji na linii lekarz - pacjent: komunikacja werbalna i niewerbalna, komunikacja społeczna a komunikacja kliniczna, cechy procesu komunikowania, struktura procesu komunikowania, funkcje komunikowania, typologie aktów komunikacyjnych, błędy komunikacyjne</i>
	3	<i>Relacja lekarz – pacjent w komunikowaniu się: typologia relacji lekarz-pacjent, znaczenie emocji w relacjach interpersonalnych, rola odbiorcy w procesie komunikowania, przekaz jako podstawa procesu komunikowania, rola nadawcy w procesie komunikowania</i>
Ćwiczenia	3	Prelekcja: Spotkanie lekarz – pacjent oraz komunikacja interpersonalna podczas przeprowadzania wywiadu i badania lekarskiego Zajęcia praktyczne: odgrywanie scenek przez studentów dotyczących komunikacji podczas spotkania lekarz - pacjent
	3	Prelekcja: Diagnoza lekarska i planowane leczenie wraz z czynnikami ryzyka i zagrożenia - zasady ich poprawnego komunikowania jej pacjentowi. Radzenie sobie z emocjami oraz z mechanizmami obronnymi pacjentów Zajęcia praktyczne: odgrywanie scenek przez studentów dotyczących komunikacji przekazywania diagnozy lekarskiej pacjentowi, całościowego planu leczenia
	3	Prelekcja: Grupa chorych wymagających specjalnych technik komunikacyjnych (dziecko, pacjent terminalny, pacjent uzależniony, pacjent agresywny i eskalujący konflikt, pacjent nieśmiały, pacjent który nie chce wyjść z gabinetu, nadopiekuńcza matka, etc.) Zajęcia praktyczne: odgrywanie scenek przez studentów dotyczących komunikacji wśród pacjentów wymagających specjalnych technik komunikacyjnych
	3	Prelekcja: Lekarz a rodzina chorego – uwarunkowania komunikacyjne Zajęcia praktyczne: odgrywanie scenek przez studentów dotyczących komunikacji pomiędzy lekarzem a rodziną chorego
Sekwencja zajęć		S1-S2 C1-C4
Ocenianie i zaliczanie		
Metody weryfikacji efektów uczenia się		Seminaria: obserwacja studentów podczas seminariów, jakość przygotowania, aktywny udział podczas dyskusji na temat pojęcia i istoty komunikacji oraz relacji lekarz - pacjent Ćwiczenia: obserwacja studentów podczas ćwiczeń, jakość przygotowania, aktywny udział w odgrywaniu scenek oraz całościowej analizie i interpretacji komunikacji w prezentowanych scenkach
Sposoby weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się		EK-1 sprawdzenie podczas ćwiczeń praktycznych czy student ma wiedzę na temat pojęcia i istoty komunikacji na linii lekarz - pacjent EK-2 weryfikacja praktyczna (podczas zajęć warsztatowych) czy student potrafi zidentyfikować relację lekarz – pacjent w komunikowaniu się EK-3 sprawdzenie podczas ćwiczeń praktycznych czy student potrafi skutecznie przeprowadzić wywiad z pacjentem oraz zakomunikować mu postawioną diagnozę, planować kroki postępowania medycznego, spodziewane efekty leczenia, ryzyka i zagrożenia. Ponadto stosować specjalne techniki komunikacyjne wobec szerokiego spektrum pacjentów oraz zadbać o prawidłową komunikację z rodziną pacjenta
Zasady dopuszczenia do zaliczenia zajęć (przedmiotu)		Student może zostać dopuszczony do zaliczenia końcowego zajęć (przedmiotu) w formie zaliczenia na ocenę jeżeli uzyskał: zaliczenie z ćwiczeń praktycznych (obecność, aktywność, jakość przygotowania)
Forma i warunki zaliczenia zajęć (przedmiotu)		Zaliczenie zajęć (przedmiotu) przeprowadzone zostanie w formie: Zaliczenia na ocenę. Warunki i ocena: Na zakończenie kursu student napisze esej dotyczący komunikacji interpersonalnej pomiędzy lekarzem a pacjentem. Na ocenę składa się:

	<ol style="list-style-type: none"> 1) Omówienie elementów komunikacji werbalnej i niewerbalnej 3 pkt 2) Omówienie cech procesu komunikacji 3 pkt 3) Omówienie struktury procesu komunikowania 3 pkt 4) Omówienie typologii relacji lekarz-pacjent 3 pkt 5) Omówienie typologii aktów komunikacyjnych 3 pkt 6) Omówienie błędów komunikacyjnych 3 pkt 7) Omówienie emocji podczas komunikacji 3 pkt <p>Punktacja i ocena: 12 - 13 dostateczny (3,0) 14 - 15 plus dostateczny (3,5) 16 - 17 dobry (4,0) 18 - 19 plus dobry (4,5) 20 - 21 bardzo dobry (5,0)</p>
Wykaz literatury obowiązującej do zaliczenia zajęć (przedmiotu)	
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włoszczak – Szubzda A., Jarosz M., J.: Rola i znaczenie w komunikacji lekarz – pacjent – rodzina. „Medycyna ogólna i nauki o zdrowiu”, 2012, tom 18, nr 3, s. 206-211. 2. Stewart J.: „Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi”. Warszawa, PWN, 2000. 3. Drożdżowicz L. (2007), Lekarz a rodzina chorego, W: Psychologia lekarska w leczeniu chorych somatycznie, Bętkowska-Korpala B., Gierowski J.K. (red.), Wydawnictwo UJ, Kraków.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stangierska I., Horst-Sikorska W., Ogólne zasady komunikacji między pacjentem a lekarzem, „Forum Medycyny Rodzinnej”, 2007, tom 1, s. 58-68. 2. Turchet P.: Mowa ciała. Zrozumieć człowieka po jego gestach. Warszawa, Bauer-Weltbild Media, 2006. 3. Kaźmierczak A. (2011), Wpływ komunikacji z personelem medycznym na doświadczanie choroby przez pacjentów, „Homo Communicativus”, Vol. 1 (6). 4. Kowalska A., Jarosz M., Sak J., Pawlikowski J., Patryn R., Pacian A., Włoszczak-Szubzda A. (2010), Etyczne aspekty komunikacji pacjent – lekarz, „Medycyna ogólna”, Vol. 16.
Prawa autorskie	
Autor Karty / Sylabusu	dr n. med. Adam Pawlak
Prawa autorskie	Uniwersytet Opolski